

Держекоінспекції України та ДФС України відсутня дієва система державного контролю за обсягами та видами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а також за повнотою надходження цього податку до Державного бюджету України [4].

Загалом, на думку авторів, справляння податку на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря України є неефективним на сьогоднішній день фінскальним інструментом мобілізації кліматичних фінансів. Чинна ставка вуглецевого податку в Україні для виробничих та енергетичних підприємств не чинить істотного впливу як на скорочення ними викидів парникових газів, так і на наповнення бюджету країни, однак разом із тим має вагоме значення для конкурентоспроможності вітчизняних виробників. За таких протиріч неможливе різке збільшення ставки оподаткування, тому автори пропонують запозичити досвід Польщі, що ґрунтується на підборі податкових ставок із урахуванням досліджень поведінкових аспектів економічних суб'єктів, еластичності попиту і пропозиції на ринку енергетичних ресурсів. Так, у Польщі середня плата за 1 т. діоксиду вуглецю варіюється у межах 5-137 євро у розрізі секторів економіки при загальних викидах в обсязі 325, 8 тис. т^[5].

Зважаючи на це, була прийнята Паризька кліматична угода, яка після 2020 року замінить ратифікований Україною в 2004 році Кіотський Протокол про систему обмеження промислових викидів за допомогою квот та створить нові умови для попередження глобального потепління у рамках 2° за Цельсієм^[1]. Відповідно даної програми оподаткування парникових газів в Україні як засіб мобілізації кліматичних фінансів не спроможне залучити у повній мірі необхідні ресурси великого бізнесу, тому, на думку авторів, воно може бути застосоване лише для малих та середніх компаній.

Розглядаючи "Концепцію реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року", слід зазначити, що вона включає основні положення Паризької угоди та передбачає поступовий перехід до низьковуглецевого розвитку держави, визначає підстави розроблення проектів законів та інших нормативно-правових актів для різних складових державної політики у сфері зміни клімату^[4].

Отже, слід зазначити, що саме якісне поєднання фінскальних інструментів мобілізації кліматичних фінансів з ринковими інструментами на тлі ефективної законодавчої бази України та за дієвим зразком зарубіжного досвіду сприятиме позитивним зрушенням у боротьбі з викидами парникових газів.

Література:

1. О. Сущенко, Р. Шварце. Оподаткування викидів парникових газів та ринкові фінансові інструменти мобілізації кліматичних фінансів [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: http://www.kas.de/wf/doc/kas_47538-1522-13-30.pdf?161223133258.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2009/ns_rik/ns_u/dvsr_u2008.html.
3. Державна фінскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-viii--ekologichniy-poda/#>.
4. Рахункова палата України. Звіт про результати аудиту ефективності виконання повноважень органами державної влади в частині контролю за повнотою і своєчасністю надходження екологічного податку з викидів у атмосферне повітря та скидів у водні об'єкти [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16756304/Zvit_10-3_2018.pdf?subportal=main.
5. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/environmental-taxes/database>.

Богданович О.А.

здобувач

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Науковий керівник – д.е.н., професор, завідувач кафедри Шиян Д.В.

ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проведені в Україні радикальні економічні реформи пов'язані з переходом до ринкових відносин і зміною господарського механізму суспільства супроводжувалися руйнуванням системи розміщення сільськогосподарського виробництва. Незважаючи на деякі позитивні зрушення в останні роки структура сільськогосподарських підприємств залишається деформованою і занадто інертною. Одним із основних інструментів адаптації сільськогосподарських товаровиробників до нового господарського механізму є оптимізація галузевої структури виробництва сільськогосподарських підприємств.

До останнього часу економічні дослідження цього питання мали, як правило, загальний характер, що у певній мірі пояснювалось недостатньою статистичною інформацією, слабо досліджувались економічна ефективність структурних зрушень і фактори, що обумовлюють зміни у галузевій структурі сільськогосподарських підприємств, мало досліджені теоретико-методологічні основи галузевої структури виробництва та нові тенденції у цій сфері.

Спеціалізація прийнята якісним показником раціонального розміщення виробництва, що створює умови для досягнення вищої продуктивності праці, підвищення якості продукції, ефективності виробництва і прибутковості підприємства. Визначені найбільш істотні чинники розміщення та спеціалізації сільського господарства.

Напрямок спеціалізації в сучасних аграрних підприємствах не є постійним, він змінюється під впливом ринкових чинників та заходами, що здійснюються в межах проведення аграрних трансформацій. Рівень спеціалізації характеризується питомою вагою галузей в структурі валової і товарної продукції, розмірами виробництва галузей, структурою виробничих і трудових затрат, структурою грошових надходжень, її економічною ефективністю за системою показників: обсяг виробництва валової продукції в натуральному і ціновому виразі в розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь, на 1000 гривень основних і обігових фондів, на 1000 гривень виробничих затрат, на 1 працівника сільського господарства, на 1 люд.-год. робочого часу; кількість товарної продукції, як за обсягом, так і в розрахунку на одиницю площі, на 1 грн. основних і обігових фондів, на 1 робітника, зайнятого в сільськогосподарському виробництві; рівень продуктивності праці; собівартість одиниці продукції, маса прибутку.

Для поєднання галузей, визначення оптимального напрямку розвитку сільськогосподарського підприємства, його оптимальної спеціалізації використана математична модель, в якій в якості цільової функції виступає критерій оптимальності, системи змінних – питомі ваги галузей в економіці господарства, система обмежень залежить від характеру виробництва підприємства.

Аналіз динаміки зміни обсягу валової продукції показав, що на фоні загального зменшення виробництва відбулися внутрішньогалузеві зміни: Галузь рослинництва остаточно стала провідною, помітна тенденція зменшення питомої ваги тваринництва. Намітилася стійка тенденція до зростання частки сільськогосподарських підприємств у виробництві сільськогосподарської продукції.

Проведене дослідження з метою виявлення змін в спеціалізації районів Харківської області в період 2014-2016 рр. показало, що суттєвих змін у спеціалізації районів Харківської області в цей період не сталося. Практично у всіх районах основними галузями сільськогосподарського виробництва є зернове господарство і вирощування олійних культур. Однак підвищений рівень спеціалізації на вирощуванні зернових і особливо соняшника негативно впливає на дотримання сівозмін, що призводить до погіршення родючості, поступової деградації сільськогосподарських земель.

Виявлена тісна кореляція між рівнями спеціалізації і рентабельності виробництва підприємств. Зниження рівня рентабельності виробництва м'яса, яєць і деяких культур обумовило і їх вплив на спеціалізацію районів.

В якості чинника формування галузевої структури підприємств розглянуті їх розміри, основними показниками яких є вихід продукції (валової і товарної); наявність землі, основних виробничих фондів, техніки, поголів'я; число зайнятих працівників. Встановлено, що в нинішній економічній ситуації збільшення розмірів господарств не завжди є ефективною стратегією розвитку аграрних підприємств. Натомість більш ефективним є перехід на сучасні технології виробництва продукції.

Виконана комплексна оцінка ефективності сільськогосподарського виробництва за допомогою економіко-математичного моделювання з використанням регресійних моделей шляхом знаходження частинних похідних вихідного показника за окремими факторами та порівняльній їх характеристиці.

Підвищення рівня спеціалізації позитивно впливає на ефективність виробничої діяльності підприємств. Більшість показників ефективності виробництва підприємств високого рівня спеціалізації перевищують ті ж показники підприємств з низьким рівнем спеціалізації. Виняток склали тільки результати виробництва зерна і соняшнику.

Проаналізовано вплив рівня спеціалізації підприємств на собівартість і ціну реалізації основних видів продукції і на рівень рентабельності. Чітко просліджується ріст рівня рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції при збільшенні коефіцієнта спеціалізації.

Результати аналізу вказують на переваги вузькоспеціалізованих підприємств при виробництві продукції тваринництва і більш складний характер залежностей при виробництві продукції рослинництва.

Досліджено вплив спеціалізації сільськогосподарських підприємств, що мають в своїй структурі тваринницьку галузь на ефективність їхнього виробництва. Розроблені шляхи підвищення рентабельності продукції тваринництва.

Богомаз Р.С.

«Фінанси і кредит (Фінанси)», 4 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів Кондратюк С.Я.

ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР І ЙОГО ПЕРЕКОСИ В УКРАЇНІ

Після прийняття Закону України від 31.07.2014 р. № 1621 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів», питання нарахування, утримання, обліку та сплати військового збору стали надзвичайно актуальними, оскільки охоплюють важливі новації податкового законодавства.

1. Платники військового збору та мета його введення? Військовий збір в Україні є додатковим до податку на доходи фізичних осіб щомісячним обов'язковим платежем у розмірі 1,5%, який вступив у силу з 3 серпня 2014 року згідно зі змінами до Податкового кодексу і державного бюджету на 2014 рік. Платниками військового збору є:

- фізичні особи — резиденти, які отримують доходи як з джерел їх походження в Україні, так і за її межами;
- фізичні особи — нерезиденти, які отримують доходи з джерел їх походження в Україні;
- податкові агенти.

Об'єктом оподаткування військового збору є:

- загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід фізичної особи (резидента чи нерезидента);